

Technische vragen voor de Raadscommissie 1 van 9 februari 2022

Vragen van : PvdA
aan wethouder : A.J. Wolthers
over : programma datagedreven sturing

Programma datagedreven sturing

- Welke risico's definieert u concreet op dit programma?
 - Hoe groot acht u deze risico's?
 - Wat doet u om deze risico's te mitigeren?
- Eén risico van datagedreven werken kan zijn dat er op basis van eigen vooroordelen niet de juiste data wordt verzameld of op basis van beschikbare data de verkeerde conclusies worden getrokken. Enkele voorbeelden daarvan zijn:
 - 'Selection bias' - Gegevens verzamelen van een beperkte of niet representatieve groep
 - 'Confirmation bias' - dat er wordt gezocht naar data die de voorgenomen conclusies bevestigt in plaats van ontkracht
 - 'Survivor bias' - op basis van alleen de 'successen' data verzamelen - bijvoorbeeld alleen de mening vragen van Sociaal Plein cliënten die ook een indicatie hebben gekregen.
 - 'Availability bias' - op basis van alleen de gegevens die het meest voor handen liggen beslissingen nemen, zonder te kijken naar data die nodig is maar minder makkelijk beschikbaar.
 - Wat doet u om dit soort risico's beperkt te houden?
- U noemt burgerparticipatie als (sub)doel van het programma. In welke of wat voor een soort burgerparticipatietraject verwacht u datagedreven werken te kunnen toepassen en op welke manier?
- U noemt meerdere voorbeelden voor experimenten om met datagedreven werken te beginnen: op basis van welke criteria bepaalt u met welke experimenten u gaat beginnen? Wie beoordeelt dit en hoe?

Conceptantwoord -penvoerder is: Marijke Visschedijk, tel: 0652098236

PvdA heeft technische vragen gesteld over agendapunt 'programma datagedreven sturing' van de commissie van d.d. 9 februari 2022. De vragen en de antwoorden daarop vindt u hieronder.

Vraag: Welke risico's definieert u concreet op dit programma?

Antwoord: De meerwaarde van het programma zit hem in het creëren van integraliteit. Een risico kan zijn om op kort termijn zichtbaarheid te sturen, ten koste van het duurzaam opbouwen van een datafundament. Omgekeerd kan overmatig aandacht op het fundament leiden tot het missen van de aansluiting op de urgentie van de opgaven. De middenweg, waarin data-toepassingen goed verankerd zijn in de opgaven, maar ook bouwblokken zijn voor het datafundament is de juiste weg. In dat kader is het programma een reeks aan intakes aan het uitvoeren, waaruit een roadmap wordt opgesteld met een groep stakeholders vanuit zowel de opgaven als de ondersteunende afdelingen. Het risico is dat als niet de uitgangspunten van het programma worden gevolgd het resulteert in een niet bruikbaar dataproduct.

Vraag: Hoe groot acht u deze risico's?

Antwoord: Er is breed draagvlak voor de uitgangspunten van het programma. Het risico is aanwezig, maar wordt geminimaliseerd door het programma en de genoemde uitgangspunten te volgen.

Vraag: Wat doet u om deze risico's te mitigeren?

Antwoord: Door programmasturing, het betrekken van het stadspanel data, bewonersparticipatie en de inzet van onafhankelijke privacy toezichthouders. Daarnaast werken we in netwerken samen met andere gemeenten en dataspecialisten waarbij we als "slimme volger" gebruik kunnen maken van reeds volwassen geworden datatoepassingen waar andere gemeenten al gebruik van maken.

Vraag: Eén risico van datagedreven werken kan zijn dat er op basis van eigen vooroordelen niet de juiste data wordt verzameld of op basis van beschikbare data de verkeerde conclusies worden getrokken. Enkele voorbeelden daarvan zijn: 'Selection bias' - Gegevens verzamelen van een beperkte of niet representatieve groep. 'Confirmation bias' - dat er wordt gezocht naar data die de voorgenomen conclusies bevestigt in plaats van ontkracht. 'Survivor bias' - op basis van alleen de 'successen' data verzamelen - bijvoorbeeld alleen de mening vragen van Sociaal Plein cliënten die ook een indicatie hebben gekregen. 'Availability bias' - op basis van alleen de gegevens die het meest voor handen liggen beslissingen nemen, zonder te kijken naar data die nodig is maar minder makkelijk beschikbaar. Wat doet u om dit soort risico's beperkt te houden?

Antwoord: Aan de voorkant (bij de intake) kijken we naar de ethische kant (kan bias ontstaan, hoe mitigeren we dit: ethics by design). Daarnaast zetten wij in op open, transparante en herhaalbare data analyses voor en met de stad. Open Hilversum is hierbij een belangrijk platform richting de stad, waarin wij niet alleen conclusies presenteren, maar ook steeds meer open data delen en zichtbaar maken hoe onze data inzichten tot stand komen (open algoritmes). Door transparantie en open (data plus algoritmes)

kunnen wij verantwoording afleggen over eventuele vooringenomenheid en staan wij open voor verbetervoorstellen.

Vraag: U noemt burgerparticipatie als (sub)doel van het programma. In welke of wat voor een soort burgerparticipatietraject verwacht u datagedreven werken te kunnen toepassen en op welke manier?

Antwoord: Participatie kan meerdere vormen aannemen, voorbeelden zijn: vanuit de stad zelf eigenaarschap nemen op data (voorbeeld; bomen van particulieren die door inwoners zelf worden aangeleverd, meten van luchtkwaliteit via eigen sensoren), maar ook het visueel ondersteunen van stadsontwikkeling met scenario-analyses, die in een gebiedstafel kunnen worden gebruikt als instrument. We raadplegen ook het stadspanel data over dit soort initiatieven.

Vraag: U noemt meerdere voorbeelden voor experimenten om met datagedreven werken te beginnen: op basis van welke criteria bepaalt u met welke experimenten u gaat beginnen? Wie beoordeelt dit en hoe?

Antwoord: Samen met de stad en de initiatiefnemer wordt een intake gesprek afgenomen (m.b.v. een vastgesteld intake formulier), waarbij we onder andere toetsen op de meerwaarde en levensvatbaarheid. Ook privacy, ethiek en beveiliging worden hier getoetst. Wegingsfactoren zijn onder andere de mate van bijdrage aan de maatschappelijke opgave, de politieke relevantie en beheerbaarheid op de langere termijn. Hieruit blijkt de potentie van de datatoepassing.
We werken met een bestuurlijke driehoek van een bestuurlijk opdrachtgever, ambtelijk opdrachtgever en ambtelijk opdrachtnemer.